

Мукачівський державний університет
Кафедра психології
Поморський університет в Слупську
Малопольський державний університет імені Вітольда Пілицького в Освенцімі
Університет прикладних наук в м. Ельблонг
Пряшівський університет
Мукачівська міська рада
Волинський національний університет ім. Лесі Українки

Становлення особистості: персоногенетичний контекст

Збірник тез доповідей

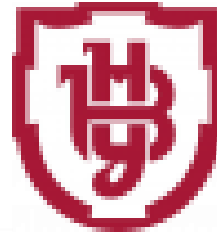
II Міжнародної науково-практичної
конференції

Україна, Мукачево
23-24 квітня 2024 р.

Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Department of Psychology
Mukachevo City Council
Volyn National University named after Lesya Ukrainka
Pomeranian Academy in Slupsk

 Akademia
Pomorska
w Slupsku

Personality Formation: Personogenetic Context

Collection of theses

Mukachevo
April 23-24, 2024

стресовий розлад. Така робота з ВПО може стати дуже емоційно виснажливою через постійне співчуття до їхньої складної ситуації, адже подовжений контакт з бідною, стражданням та травмою може викликати вигорання та втому. Багато установ соціальної роботи не надають достатньої уваги психологічній підтримці своїм працівникам. Недооцінка цих аспектів може призводити до негативних наслідків саме для ментального здоров'я працівників.

Для покращення ситуації необхідно звернути увагу на психологічну підтримку та надання ресурсів для збереження ментального здоров'я, що вимагає комплексного підходу, використання різноманітних стратегій та інструментів, що можуть включати індивідуальні консультації, групові сесії, тренінги зі стресостійкості, які допоможуть їм ефективніше впоратися з викликами, з якими вони зіштовхуються. Загалом, ефективне збереження ментального здоров'я соціальних працівників в умовах війни вимагає системного підходу, який враховує їхні потреби, безпеку та психологічний комфорт. Тільки за умови вжиття таких заходів можна забезпечити ефективну роботу соціальних працівників та зберегти їхнє психічне здоров'я.

Список використаних джерел

1. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України за станом на 30 груд. 2023 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 1. С. 1.
2. Про соціальні послуги: Закон України за станом на 31 груд. 2023 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 18. С. 73.

УДК [159.942.5:616.89-008.444.2:173.7:316.647.5]:355.01(043.2)

ТРОЦКОВЕЦЬ К.
здобувач спец. 053 «Психологія»
Мукачівський державний університет
КОРНІЄНКО І. О.
д. психол. н., професор
Мукачівський державний університет

ПСИХОЛОГІЧНІ ВИКЛИКИ ШЛЮБНИХ СТОСУНКІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ: РОЛЬ І ПРОЯВИ РЕВНОЩІВ У ПАРТНЕРІВ

Ревнощі – одна з найбільш сильних, згубних і хворобливих емоцій. Вони викликають стрес, почуття страху, страждання, нервові розлади, провокують іншу людину на брехню, помсту, зраду. Життя, отруєне надмірними ревнощами, стає нестерпним для всієї сім'ї. Воно псує фізичне та психічне здоров'я, відображається на вихованні дітей. Найнебезпечніші наслідки показує кримінальна статистика: в Україні серед побутових злочинів мотив ревнощів стає їх причиною в майже 55% [1].

Ревнощі є одним із найпоширеніших та найбільш деструктивних емоційних станів, що можуть виникати у міжособистісних стосунках, особливо в романтичних та шлюбних партнерствах. Ревнощі характеризуються

комплексом негативних емоцій, таких як гнів, тривога, сум, недовіра, що можуть призводити до серйозних проблем у відносинах та викликати руйнівну поведінку. В умовах військового конфлікту, коли партнери стикаються з підвищеними стресовими навантаженнями, загрозою життю, розлученнями та іншими психотравмуючими факторами, ризик виникнення деструктивних ревнощів значно зростає. Тому дослідження поведінкових, емоційних та когнітивних кореляцій прояву ревнощів у шлюбних партнерів під час війни є надзвичайно актуальним завданням.

Теоретичні основи вивчення ревнощів у партнерських стосунках. Психологічна природа ревнощів розглядається як складний емоційний стан, що включає в себе різноманітні компоненти: когнітивний (недовіра, підозри, занепокоєння щодо можливої зради партнера), емоційний (гнів, тривога, провина, сором), поведінковий (контролююча, агресивна чи уникаюча поведінка) та мотиваційний (прагнення зберегти стосунки та емоційний зв'язок). Ревнощі можуть виникати внаслідок різних факторів, пов'язаних як з індивідуальними особливостями партнерів (низька самооцінка, невпевненість, підозрлість, емоційна залежність), так і з ситуаційними чинниками (загроза розриву стосунків, відсутність партнера, невірність тощо). Ревнощі тісно пов'язані з іншими емоційними станами, такими як тривога, депресія, гнів, а також із когнітивними процесами, зокрема надмірними підозрами, нав'язливими думками про зраду партнера.

Під час військових дій партнери стикаються з численними стресовими факторами, які можуть значно підвищити ризик виникнення ревнощів. По-перше, війна пов'язана з фізичним розлученням партнерів, коли один із них перебуває на фронті або в евакуації, що породжує підозри щодо невірності. По-друге, зміна традиційних гендерних ролей та набуття жінками більшої незалежності може провокувати ревнощі у чоловіків. По-третє, травматичний досвід, пережитий під час бойових дій, здатний посилити такі емоційні реакції, як тривога, гнів, недовіра, що лежать в основі ревнощів. Нарешті, військовий стан загалом характеризується високим рівнем невизначеності та загрози, що може каталізувати прояв ревнощів.

В умовах військового конфлікту, коли пари стикаються з підвищеними стресовими навантаженнями, розлуками, загрозою життю та психотравмами, ризик виникнення деструктивних поведінкових, емоційних та когнітивних проявів ревнощів значно зростає. Тому вивчення кореляцій між цими компонентами ревнощів та їх відображення у міжособистісній взаємодії партнерів є критично важливим для розуміння психологічних викликів шлюбних стосунків під час війни та розробки ефективних стратегій подолання ревнощів.

Отримані результати засвідчують, що ревнощі в умовах військового конфлікту є складним феноменом, який має тісний взаємозв'язок з низкою поведінкових, емоційних та когнітивних чинників. Високий рівень ревнощів у партнерів асоціюється з агресивною, контролюючою поведінкою,

депресивними та тривожними симптомами, когнітивною ригідністю та нав'язливими думками про зраду. Водночас низький рівень ревнощів пов'язаний з більшою емпатією, гнучкістю мислення та відкритістю. Виявлені гендерні відмінності вказують на необхідність гендерно-специфічного підходу до психологічної допомоги партнерам. Перспективами подальших досліджень можуть бути вивчення довготривалих наслідків ревнощів для психологічного благополуччя партнерів, а також розробка комплексних програм профілактики та подолання ревнощів в умовах військових конфліктів.

Список використаних джерел

1. Антонова З. О., Левицька Т. Л., Петяк О. В. *Psykhologichni Osoblyvosti Projavu Revnoshchiv yak Fenomenu Podruzhnogo Zhyttia u Studentskykh Simiakh. International Academy Journal Web of Scholar*. 2019. № 1(31), Vol. 2. DOI: 10.31435/rsglobal_wos/31012019/6320.

УДК 159.923.2:376-056.2-056.3(043.2)

ЧЕКАН О. І.

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри дошкільної та спеціальної освіти
Мукачівського державного університету;
вчитель-логопед логопедичного пункту
управління освіти, культури, молоді та
спорту виконавчого комітету
Мукачівської міської ради
СІКОРА Д. А.

здобувачка Мукачівського державного університету
II курсу денної форми навчання педагогічного факультету
спеціальності 016 «Спеціальна освіта»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ В РЕАЛІЯХ СУЧАСНОСТІ

У нашій державі, як загалом і у всьому цивілізованому світі, поступово відбувається процес зближення й вирівнювання в правах осіб з обмеженими можливостями здоров'я та практично здорових людей. Традиційно в дослідженнях осіб з обмеженими можливостями здоров'я увага акцентується на тілесних і психічних недоліках, на ступені захворювання та негативному прояві «дефекту». Проте, недостатньо вивченою залишається проблема психологічного здоров'я особистості, її психологічного й суб'єктивного благополуччя. Уведення М. Яходою не медичних, а саме психологічних критеріїв здоров'я стало поштовхом до розвитку психології позитивного функціонування особистості. Разом із цим, довгий час прийнято було вважати, що особи з обмеженими можливостями здоров'я немічні, нещасливі, менш успішні та менш благополучні порівняно з іншими. Хоча самі вони так не вважають.

САРАНЧА І. Г.	РОЛЬ КОВОРКІНГ-ЦЕНТРІВ У ФОРМУВАННІ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА СУЧАСНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ	64
ШУЛЬГА Г. Б.	ОСОБЛИВОСТІ ДОВІРИ ДО ВИКЛАДАЧА ЗВО У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	66
ЩЕРБАН Т. Д., ДУДИНЕЦЬ Н., МЕЙСАРОШ Р.	СУТНІСТЬ ПІДГОТОВКИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗВО В УМОВАХ ВОЄННИХ РЕАЛІЙ	69
ЯМЧУК Т. Ю., ДОЛИНАЙ М.	ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТРЕСОСТІЙКОСТІ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ	70

СЕКЦІЯ 3.

ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ФАХІВЦІВ В РЕАЛІЯХ СУЧАСНОСТІ

БАРЧІ Б. В., ЗИНЬКОВСЬКА О.	ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ФЕНОМЕН УСПІШНОЇ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ	73
БАРЧІЙ М. С., ДРАГУН О. В.	ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ	75
ВАРГА В. С., БУРДЮХ В., ШВАРДАК І.	ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ФАХІВЦІВ: ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	77
ГОПТА О., КОРНІЄНКО І. О.	СТРЕСОСТІЙКІСТЬ ЯК РЕСУРС ПОДОЛАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ У ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ	79
ДЕМИДА П., КОРНІЄНКО І. О.	КОПІНГ-СТРАТЕГІЇ ЯК ЧИННИК ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТОРГІВЕЛЬНИХ ПРЕДСТАВНИКІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	81
ДОЛИНАЙ М. І., ПЕТРИЧ С., ЯМЧУК Т. Ю.	ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМ ОСОБАМ	83
КОЛОМІЄЦЬ Л. І.	ПРОФЕСІЙНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ В РЕАЛІЯХ СУЧАСНОСТІ	85
НЕМАШ Л. І.	ПРОФЕСІЙНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ПСИХОЛОГІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	87
ПОПОВА О. В., ВЛАСОВА І. В.	ЗБЕРЕЖЕННЯ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА ПІД ЧАС РОБОТИ З ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ В ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ	89
ТРОЦКОВЕЦЬ К., КОРНІЄНКО І. О.	ПСИХОЛОГІЧНІ ВИКЛИКИ ШЛЮБНИХ СТОСУНКІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ: РОЛЬ І ПРОЯВИ	91

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>